

25 januari: derde zondag door het jaar B cyclus

Jona 3,1-5.10

1 Korintiërs 7,29-31

Marcus 1,14-20

Commentaar

- Jean Bastiaens -

Het is NU – of het is nooit!

In de 61^e aantekening van zijn boekje over de Geestelijke Oefeningen beveelt Ignatius van Loyola een gebed aan. Hij zegt: blik eens terug op je leven, overschouw je leven als een film die voorbijtrekt, en ga dan in gesprek met God. Hij vervolgt: 'Ik zal Hem danken omdat Hij mij tot op vandaag in leven heeft gehouden.' Ignatius ondergraaft daarmee heel wat vooronderstellingen, zoals: het is vanzelfsprekend dat ik vandaag nog leef, ik heb recht op een lang leven, het is onrechtvaardig als ik vóór mijn hoge ouderdom zou komen te sterven. Ignatius stelt er iets voor in de plaats: iedere dag wordt je opnieuw gegeven, wees dankbaar om wat tot nu toe mogelijk is geweest. Maar wees ook dankbaar dat je vandaag nog leeft, in dit NU. Stel dat je vandaag het leven zou moeten verlaten, waarover zou je dan spijt hebben?

Met deze oefening probeert Ignatius om wie er voor open staat een mentale klik te laten maken.

Alles komt van GOD. Wij leven uit GOD, en we leven naar GOD toe. Hoe zou mijn leven er ook anders uit kunnen zien, meer afgestemd op GOD en op het evangelie van zijn Zoon?

In het evangelie van deze zondag horen we dat Johannes de Doper gevangen is genomen. Zijn leven is onzeker, zijn dood ligt in het verschiet. Johannes heeft geen lang leven gehad. Maar hij heeft wel een leven geleid dat geworteld was in genade en waarheid. Is het je al eens opgevallen hoe merkwaardig Marcus die 'goede boodschap' laat beginnen? Juist: met de gevangenneming van de Doper. Ondanks wat de Doper overkomt, begint Jezus aan de verkondiging van Gods blijde boodschap. Het zal niet de eerste paradox zijn in het Marcusevangelie.

Laten we even kijken naar de eerste lezing die voor vandaag gekozen werd: de roeping van Jona.

Jona is een Jood die niet naar zijn eigen volk gezonden wordt, maar naar 'de heidenen'. Voor ons heeft dat woord vandaag een negatieve bijklank, hoewel Paulus ons leert dat dit eigenlijk niet het geval is. Maar aan de Assyriërs had het volk Israël helemaal geen goede herinneringen, dat waren nog eens *gojiem* ('heidenen') van het wrede soort! Welnu, Jona wordt gezonden naar juist dit volk, en wel naar het machtscentrum, de grote stad Nineve. Wat zegt Jona aanvankelijk? 'GOD, ik naar Nineve? – ge zijt *mesjogge!*' En Jona was weg. Maar zo gemakkelijk was hij niet van GOD af!

De eerste lezing laat ons een Jona zien die zijn zending heeft leren aanvaarden. Hij gaat op reis naar Assyrië en trekt de 'geweldig grote stad' Nineve binnen. Hij moet daar voorwaar geen zoete broodjes verkopen. Zijn boodschap is: 'Nog veertig dagen en Nineve zal vergaan.' Dit is het moment waarop de inwoners van die stad de oefening doen die ook Ignatius later zal aanprijzen: stel dat mijn leven op het punt staat te eindigen – wat zal ik dan nog doen? De Ninevieten krijgen hun veertigdagentijd, zoals Mozes en Elia die ooit hadden, en zoals ook Jezus zijn veertigdagentijd zal krijgen. En wat doen de Ninevieten? Zij keren om! Ze gaan hun leven in een nieuw perspectief zien en keren zich af van hun slechte gedrag. En als de mens om keert, dan keert GOD zeker: 'Hij kreeg spijt dat Hij hun met de ondergang bedreigd had.'

Marcus vertelt ons over de zending van Jezus, over de blijde boodschap die Hij verkondigt tegen de achtergrond van de gevangenneming van de Doper. Ook hij roept op tot een ommekeer: laat de trein van je leven nu eens even tot stilstand komen, stop, denk na en stel je open voor iets nieuws dat beginnen kan. Dat nieuwe zal een ander leven zijn, een leven in de kracht van het koninkrijk van God. Vanaf het begin betreft Jezus medewerkers bij zijn zending. Merkwaardig wat we over hen te horen krijgen: het zijn voor zover we weten geen leden van een vrome beweging zoals die van de Farizeeën, het zijn geen Tora-geleerden, het zijn geen mensen van hoge komaf. Nee, het zijn gewoon vissers. De eersten die Jezus roept hebben enkel netten waarmee ze hun kost verdienen, de andere vissers zijn er wat beter aan toe, want zij hebben niet alleen netten, maar ook een boot en ze hebben dagloners in dienst. Het zijn deze mensen die Jezus roept: 'Keer je leven om! Vanaf NU wordt het anders. In het koninkrijk van God zullen jullie vissers van mensen worden.' En ze keren om, een nieuw leven tegemoet.